
ISSN 2181-6883

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

1-son (2021-yil, fevral)

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2021

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal
2021, № 1

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2016-yil 29-dekabrda qabul qilingan qaroriga ko'ra, pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA.....	7
Шахло ДАВРОНОВА. Олий таълим сифатини таъминlashда электрон ресурслардан фойдаланишнинг методик модели.....	7
Гулбахар Абылова. Применение педагогического колеса каррингтона в педагогической деятельности.....	14
Шахло НУРУЛЛАЕВА. Педагогик маҳорат ва компетенция: мазмуни, шакллантириш методикаси, ривожлантириш йўллари.....	19
Жеткербай ОТЕПБЕРГЕНОВ. Талабаларнинг мураккаб ўқув материалларини ўзлаштиришда чизматасвирий моделлардан фойдаланиш маҳорати.....	23
Мурод ЭГАМНАЗАРОВ. Коммуникатив қобилият-ўқитувчи педагогик маҳоратининг таркибий қисми сифатида.....	27
Алишер ИБРАГИМОВ. Ўқувчиларда соғлом турмуш тарзини шакллантиришнинг методик асослари.....	30
Мухайя ДЖУМАНИЯЗОВА. Талаба ёшларнинг диний дунёқараши ва мулоқотдаги йўналганлиги ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг психологик хусусиятлари.....	34
Ойбек ОРТИҚОВ. Bo'lajak o'qituvchilarda mafkuraviy immunitetni rivojlantirish jarayonlarini takomillashtirishda umuminsoniy tarbiyaning o'rni.....	38
Shaxlo XALILOVA. Jahon pedagogikasida zamonaviy pedagogik muloqot va milliy pedagogik muloqot uslublariga transformatsiyasi.....	43
Dildora TOSHEVA. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ekologik tarbiyalashda xalq og'zaki ijodining o'rni va pedagogik ahamiyati.....	49
Наргиз ДЖУМАЕВА. Шахсни миллий кадриятлар асосида тарбиялан масалалари.....	54
Jahongir SHODIEV. Socio-political life and the development of science in the period of Umar Khayam.....	57
Muattar ABDULLAXO'JAYEVA. Malaka oshirish tizimida maktab o'qituvchilarining axborot kommunikatsiya texnologiyalari bo'yicha kompetentligini rivojlantirish.....	61
Гулноз ТОШОВА. Баркамол шахсни тарбиялашда дидактик лойиҳанинг ўрни.....	64
Бахтиёр АДIZОВ, Анвар НУСПАТОВ. Абдуллахон II даврида Бухоро хонлигида ижтимоий-маданий ҳаёт ва педагогик фикр ривожини.....	67
Madamin ASLONOV. "Buxoro maorifi"ning ma'naviy-madaniyatini rivojlanishidagi o'rni.....	71
Розанна АБДУЛЛАЕВА. Принципы обучения русской медицинской терминологии посредством сетевых технологий.....	74
Ширинбой ОЛИМОВ. Алишер Навоийнинг педагогик мероси ва уни ўрганиш йўналишлари.....	80
Зайниддин БОЗОРОВ. Фуқаролик маданиятини ривожлантиришда таълим интеграциясининг аҳамияти.....	84
Бахридullo УМАРОВ. Ижтимоий фанларни ўқитиш жараёнида талабаларда ватан тараққиёти ғоясини шакллантириш.....	91
Малика УМЕДЖАНОВА. Талабаларни миллий кадриятлар асосида онлавий ҳаётга тайёрлаш педагогик муаммо сифатида.....	95
Шокир ДОНИЁРОВ. Ўқувчилар жамоаси билан ишланда бошқарув услубларидан фойдаланиш имкониятлари.....	99
Жаҳонгир РАМАЗОНОВ. Ўзини-ўзи идора қилиш ижтимоий-психологик феномен сифатида.....	103
МАКТАБГАСНА ВА BOSHLANG'ICH TA'LIM.....	107
Алижон ҲАМРОЕВ. Бoshlang'ich sinf она тили таълимида ўқувчиларнинг ижодий фаолиятини лойиҳалаштириш методик муаммо сифатида.....	107
Maftuna NAMROYEVA, Mohinur QUVONDIQOVA. Boshlang'ich ta'limda innovatsion yondashuv.....	114
Юлдуз ПЎЛОТОВА. Компетенциявий ёндашув асосида ўқитиш дарсларини ташкил этиш методикаси.....	117
Шахноза НИГМАТУЛЛАЕВА, Болта ХОДЖАЕВ. Воспитание навыков и привычек гражданской культуры у детей дошкольного возраста.....	129
O'g'iljon OILOQOVA. Ona tili ta'limida intensiv ta'lim texnologiyalarini qo'llashning nazariy metodologik asoslari.....	134
FILOLOGIYA VA TILLARNI O'RGANISH.....	138
Нигина ҲОЖИЕВА. Анор лексемасига доир баъзи мулоҳазалар.....	138
Озода ЯДГАРОВА. Бўлажак инглиз тили ўқитувчиларини тайёрлаш жараёнида педагогик ва психологик билимлар интеграциясининг аҳамияти.....	141

Гулноза СОБИРОВА. Инглиз тилини ўқитишда талабаларда нутқ фаолияти турларини таълимий методлар асосида ривожлантириш	145
ANIQ VA TABIIY FANLARNI O'QITISH	150
Шахло МЕРАЖОВА, Ҳилола ЭЛМУРАДОВА, Дилноза АЗИМОВА. Чегаравий шартлар бир жинсли ва бир жинсли бўлмаган параболик тридаги тенглама учун биринчи аралаш масалани ечиш	150
Ахат АХМЕДОВ. Развитие экспериментальной компетентности учителя физики на лабораторных занятиях	157
Набия ТУРАЕВА, Жаҳонгир ТУРАЕВ. Методические рекомендации по обучению будущих учителей математики конструированию и анализу урока.....	160
G'olib JUMAQULOV. O'quvchilar intellektual sifatlarini tarbiyalash texnologiyalari	163
Nazokat SAYIDOVA, Ithom JURAYEV. Make beautiful control buttons for a website in coreldraw vector program	166
Мўмин ҚОДИРОВ, Эркин ВОХИДОВ. Умумтаълим мактаблари ва академик лицейларда физика фанини масофавий таълим асосида ўқитиш масалалари хусусида	173
Дилноз РЎЗИЕВА. Олий таълимда физика ўқитишни тизимли ёндашув усулида ташкил қилиш	178
Ҳамидахон ҚОДИРОВА. Умумий ўрта таълим физикасида “оптика” бўлимининг мазмун ва моҳияти	182
Eliboy XUDOYBERDIYEV, Sevara HAMROYEVA. Yulduzlar evolutsiyasini kvant tasavvurlar nazariyasi asosida o'qitish metodikasi.....	186
Mehrinigor RAUROVA. Bo'lajak biologiya o'qituvchisi kvazi-professional faoliyatini loyihalash usullari	189
Gulbahor AKBAROVA, Charos AMINJONOVA. Problems and methods of teaching the subject “biology”	193
Ҳасан АВЕЗОВ, Бахтиёр ГАНИЕВ, Ақобир ИЛХОМОВ, Гуляйра ХОЛИКОВА. Повышение эффективности учебной деятельности студентов при изучении биоорганической химии в дистанционном формате	197
Ekhtiyor ATOEV, Gulnoz GAFUROVA. Information files for didactic chemistry testing	200
IQTISODIYOT VA TURIZM.....	203
Bobir ZOKIROV, O.P.РАШИДОВ. O'zbekiston va Xitoy Xalq Respublikasi o'rtasidagi diplomatik munosabatlarning yangi bosqichi	203
TASVIRIY SAN'AT VA MUSIQA TA'LIMI.....	206
Қорёғди ЖУМАЕВ, Муҳиба Сулаймонова. Алишер Навоий ва ўзбек мўъжаз рангтаъбир санъати уйғонинг даври.....	206
Вилоят ТЎХСАНОВА, Наргиза РАФИЕВА. Амалий санъат асарларини таъмирлашда ашёлар технологияси	209
Олим КАРИМОВ. Мусиқа дарслари орқали ўқувчи ёшларда оғн, миллий тафаккурни шакллантириш воситалари	213
Davron RO'ZIYEV. Milliy sozlarning tarixiy taraqqiyoti va ta'lim-tarbiyadagi roli	219
Санокул ДЎСТОВ. Ўзбек миллий мусиқа созларининг пайдо бўлиш тарихи	227
Рустам РАХИМОВ. Формирование музыкальных интересов и способностей и их выявление в семье	232
JISMONIY MADANIYAT VA SPORT	235
Нодиржон КАМБАРОВ. Шарқ яқкакурашларида баркамол шахе тарбиясининг устувор йўналишлари	235
Хусен САФОЕВ. Военно-патриотическое воспитание школьников как педагогическая проблема ..	240
Шерзод АБДУРАХМАНОВ. Военно-патриотическое воспитание молодежи в современных условиях	244
Мухсин ОЛИМОВ. Ўрта масофага югурувчиларнинг мусобақа олди тайёргарлик машғулотларини режалаштириш	248
Низом ТЎХТАБОЕВ. Болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида шугулланувчи ёш қиз болаларнинг жисмоний тайёргарлиги динамикаси.....	254
Раҳим ШУКУРОВ. Талаба – ёшларда соғлом турмуш маданиятини ривожлантириш, жисмоний тарбия ва спорт муҳим восита сифатида	258
“Педагогик маҳорат” журнали учун мақолаларни расмийлаштириш талаблари	261

TASVIRIY SAN'AT VA MUSIQA TA'LIMI

Қорғоғди ЖУМАЕВ

Бухоро давлат университети
тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси
кафедраси доценти

Муҳиба Сулаймонова

Бухоро давлат университети
тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси
кафедраси ўқитувчиси

АЛИШЕР НАВОИЙ ВА ЎЗБЕК МЎЪЖАЗ РАНГТАСВИР SANЪАТИ УЙҒОНИШ ДАВРИ

Ушбу мақолада ўзбек халқининг буюк фарзанди, инсонпарвар мутаффақир, тенги йўқ сўз устаси Низомиддин Мир Алишер Навоий ўлмас асарлари билан ўзбек адабиётини жаҳон адабиёти тарихига кўтаргани ва илгор маданияти ҳақидаги фикр-мулоҳазалар баён қилинган.

Калим сўзлар: ўзбек халқи, мутаффақир, Алишер Навоий, Камолiddин Бехзод, шоир, олим, портрет, рассом.

В данной статье рассказывается о том, как великий поэт узбекского народа, гуманный мыслитель, непревзойденный мастер слова Низомиддин Мир Алишер Навои своими бессмертными произведениями поднял узбекскую литературу на уровень мировой литературы и передовой культуры.

Ключевые слова: узбекский народ, мыслитель, Алишер Навои, Камолiddин Бехзод, поэт, ученый, портретист, художник.

In this article, The Great poet of the Uzbek people, the Humane Thinker, The Master of the word without Tengī Nizomiddin Mir Alisher Navoi raised in the Uzbek literature to the level of world literature with his immortal works and comments on the advanced culture are described.

Key words: Uzbek people, thinker, Alisher Navoi, Kamoliddin Bekhzad, poet, scientist, portrait, artist.

Қирш. Ўзбек халқининг буюк фарзанди, инсонпарвар мутаффақир, тенги йўқ сўз устаси Низомиддин Мир Алишер Навоий ўлмас асарлари билан ўзбек адабиётини жаҳон адабиёти тарихига кўтарган ва илгор маданияти ҳақидаги фикр-мулоҳазалар баён қилинган. Инсон қалбидининг кувончу қайғусини, эзулик ва ҳаёт мазмунини Навоийдек тираф ифода этган шоир жаҳон адабиёти тарихида камдан-кам топилади.

Асосий қисм. Шоир ва олим, жамоат ва давлат арбоби, мутаффақир ва устоз Навоий том маънодаги инсонпарвар, халқчил ижодкор, Ўз халқи тақдирини умуминсоний бошқа халқлар тақдирини билан боғлаган адиб эди. Уша даврнинг энг маданиятли вакилларида бири бўлмиш Алишер Навоий Хирот маданияти ҳаётининг хомийси, илму фан, адабиёт, санъат арбобларининг валинеъматини эканлиги замона аҳли томонидан эътироф этилган. Жумладан, шох ва шоир Захириддин Муҳаммад Бобур ўзининг машҳур “Бобурнома”сида шундай ёзади: “Аҳли фазл ва аҳли ҳунарга Алишербекча мураббий ва мукаввий маълум эмаским, харгиз пайдо бўлмиш бўл ай. Устоз Қулмуҳаммад ва Шайхи Нойи ва Хусайн Удийким, созда саромад эдилар, беқнинг тарбият ва тақвияти била мунча тараққий ва шуҳрат қилдилар. Устоз Бехзод ва Шох Музаффар тасвирда сазйи ва маъруф бўлдилар. Шунча бипойи-хайрким, ул қилди, кам кини мундоқка муваффиқ бўлмиш бўлгай”.

Қўлэзма китобларнинг энг олий, беназир намуналари Алишер Навоий даврида Хиротда, ана шу зот етиштирган санъаткорлар томонидан ёки унинг ҳокимлигида яратилган эди. Ҳатто махсус хат усули, кейинча асосий услуб бўлиб қолган “Насталик” хати ҳам ишлаб чиқилган эди. Қўлэзма китобни яратишда бир неча мутахассислар иштирок этганлар: коғозрез, хаттот, музаҳҳиб (олтин хал берувчи), лаввоҳ (сарлавҳа ва жадвалларни безовчи), мусаввир, наққош ва саҳҳоф (Мукавасоз).

XV асрнинг иккинчи ярми тасвирий санъатида Алишер Навоий тасвири туйғайли катта бурилиш бўлди. Айниқса Европада “Шарқ Рафазли” деган ном олган санъаткор Камолiddин Бехзоднинг ижоди камолотга кўтарилган сайин, миниатюра санъати тараққийнинг юксак босқичга чиқишига сабаб бўлди. Бу даврга келиб тасвирий санъат, мўъжаз расмларнинг янги жанрлари, табиат

кўринишлари - манзара, замона ахллариининг бир гурухи ва алоҳида шахслар портретлари, кунадлик маъшиий ҳаёт лавҳаларини тасвирловчи асарлар пайдо бўлди. Миниатюрада мўъжаз тасвир реалистик йўналишдаги санъат даражасига кўтарилди. Тасвир этилган инсон, жониворлар ва табиат манзараларини мусаввирлар инҳоятда нафис, мўъжаз чизикларда бера олганлар. Бўёқларнинг ҳаммаси ҳам юксак дид, маҳорат билан тилланган, уларнинг уйғунлигига эришилган, аммо баъзида улар шартли кўринишда бўлган. Бу давр тасвирий санъатига хос нарса ҳаётинлик халқчиликка олиб келди. Тасвирий санъат асарлари кенг халқ оммаси учун яратилмаган бўлсада, уларни кенг халқ оммаси орасидан чиққан мусаввирлар яратилганлиги бунга сабаб бўлган. Бу ҳалқда ўзларининг йирик асари “Ўзбекистон тасвирий санъат тарихи”да Г.А. Пугаченкова ва Л.И.Ремпеллар шундай деб ёзганлар “Улар ўз ижодларида умумхалқ идиаллари, эстетик қарашлари, гўзаллик ҳақидаги тасавуurlарини акс эттирганлар”.

Фикримизнинг исботи сифатида бу давр мўъжаз санъатида меҳнат жараёни, меҳнаткан халқ вакиллари образлари, оддийгина онла ҳаёти, дехқончилик, бондорчилик, ҳунармандчилик қорхоналари қабилар тасвирини келтиришимиз мумкин.

Бадний адабиётдагидек, тасвирий санъат марказида ҳам, асосан, инсон шахси, унинг ҳаёти, орзу-умидлари туради. Санъаткорлар бутун истеъдодларини ана шу асосий муаммони ҳал этишга қаратганликларини кўрамиз.

XV асрнинг иккинчи ярмида тасвирий санъатдаги ўзгариш, асосан, Камолитдин Бехзод ижодидан бошланди. Буюк рассом ижодидан камолотида инсон образи тасвири, уни ҳаракатда бериш, мўъжаз санъат имконидан тўлиқ фойдаланган ҳолда, тасвирдаги индивидуал хусусиятларини бера олишга эришган мусаввир жонли ҳаётдан олинган эпизодларни реал тасвирлай билини, тасвир доирасини кенгайтиришдек маҳоратга эришган Камолитдин Бехзод миниатюра санъатини жонлартирди. Навоий даври ва умуман шарқ миниатюра санъатининг энг буюк вакили Камолитдин Бехзод (1455-1535) эканлиги мўъжаз санъат мухлислари томонидан эътироф этилган. Бехзод Хиротда ҳунарманд оиласида дунёга келган, жуда эрта ота онасидан етим қолган. Уни машҳур наққош Мурак Наққош тарбиялаган ва устозлик қилган. Ёш Бехзоднинг истеъдоди, санъати Алишер Навоийнинг диққатини ўзига жалб қилади. Темурийларнинг Хуросондаги давлатининг вазири азами Алишер Навоий Бехзоднинг мураббийси ва вали неъматли бўлган.

Муҳокамалар ва натижалар. Машҳур француз санъатшуноси И.Шукуининг ёзишича: “Бехзод мусаввир Мурак наққош раҳбарлигида шаклланган бўлса, ижодининг юксак босқичига кўтарилшига давлат арбоби, машҳур шоир Мир Алишер Навоий раҳбарлиги бўлди. Худди ана шу зотнинг ҳомийлиги, раҳбарлиги, йўл –йўриқ кўрсатиши натижасида устод Бехзод ва Шоҳ Музаффарлар рассомчиликда шухрат қозондилар”.

Бехзод мусаввирликни “умдат – ал мусаввир” деб ном олган бухоролик рассом Жаҳонгир ва Ўрта Осиё мусаввирлик мактабининг асосчиси устод Гунгнинг ишларини давом эттирган Наққош Пир Саид Аҳмад Табриздан ўрганган. Бехзод Мувороуннаҳр (Бухоро) мусаввирлик мактабининг анъана ва ижодий ютуқларини ўзида мужассам этган. Гиёсиддин ибн Хумоиддин ал-Ҳусайний (Хондамир) “Хулосат ул ахбордан баёни аҳвол ул-аҳёр” (“Яхшилар аҳвали ҳақида хабарлар йиғиндиси” асарида: “Амир Алишернинг фазлу ҳунар табақасининг аксарига гомхўрлиги зўрдир. Тазхиб (зарҳаллаш) ва тасвир, илму - ҳунарда нуқсонсиз бўлган қалам аҳли, шунингдек замон наққошлари ва давр муҳандисларининг кўпи ул ҳазратнинг тарбия ва таълим воситаси билан бу ҳунарларни ўргандилар ва атроф оламда монанди йўқ яхшилар тенги бўлдилар” [1] деб ёзди.

Машҳур шарқшунос олим А.Ю. Якубовский “Алишер Навоий давридаги ижтимоий ва маданий ҳаёти хусусиятлари” мақоласида шундай дейди: “Бехзод асарларининг қиммати фақат шодлик бахш этувчи ёрқин бўёқлар ва нафосатидагина эмас, балки, ва айниқса, ўз ижоди мавзусига жуда жондийлик билан ёндашишидандир. У фақат ажойиб портретлар (султон Ҳусайн портретини эсланг) феодал саройларидаги қабул маросимлари (“Зафарнома”даги “Богда Темурнинг қабул маросими”ни олайлик) жанг майдонларидагина ишламайди, балки халқ ҳаёти мавзусини ҳам ишлайди. Алишер Навоий уни қўллаб қувватлаган энг аҳамиятлиси шундаки, унинг ижодига таъсир этган, мавзунини англаб етишга, юқори даражага етказишга ёрдам берган.”

Шарқда қабул қилинган анъанага кўра, афсуски, аксарият асарда мусаввир, наққош, саҳҳоф, хаттот ҳам ўз номини ёзиб қолдирмайди. Бехзоддек буюк санъаткор ҳам фақат баъзи асарлардагина “амали абду Бехзод” яъни “Аллоҳнинг қули Бехзод” деб, ёки оддийгина “Бехзод” сўзларини ёзиб қолдирган ҳолос. Бунга мисол 1520 йилда Табризда саффовийлар шоҳи Исмоилни чизган портретини ва остига камтарлик билан “хатти шикаста” билан “ Фақир Бехзод” деб имзо чеккандир.

Шарқшунос олим А.Н. Болдиров ўзининг “Алишер Навоий замондошлари хикояларида” деб номланган мақоласида Восифийнинг хикоясини келтирган: “Восифийнинг қизик бир хикоясини

эслашни старли деб биламан. Алишер Навоий ҳузурдаги бир мажлисда Камолиддин Бехзод ўзининг янги чизган миниатюрасини келтиради. У Алишер Навоий портрети эди. Навоий ҳассага таянган оёғи тагида олтин тўла патнос (лаъли) боғда дарахтлар ва гуллар орасида турибди, шохларда қушлар сайрамоқда. Хайратланган тантана иштирокчилари хаяжонланганларича бу асар тўғрисида хис ва туйғуларини билдира бошладилар: Биринчи, “картинада тасвирланган гуллардан узиб салламга тақиб олгим келяпти”- деса бошқаси беўхшов ҳаракатидан шохлардаги қушлар учиб кетишидан хавотирдаман”- дейди. Учинчиси Маълано Бурхон эса, бу ҳаракатнинг тасаввурдаги Навоийни хафа қилиб қўймасин яна деса, тўртинчиси агар шундай қилсанг, Бехзод чизган Навоий кўлидаги ҳасани олиб тазирингни бераман дейди. Ниҳоят, Навоийнинг ўзи сўз бошлади, “менга оёғим остидаги лалидаги олтин ва қумуш тангаларни олиб сизларга ҳадя қилишимга Маълано Бурхон халақит қилди” деб, тортишудан мамнуу бўлган Навоий мусаввирини сонгалар билан тақдирлади”.

Ушбу ҳикоя буюк рассом Бехзод ижодига замондошлари берган баҳо ва эътирофдир.

Камолиддин Бехзод Мусаввир сифатида узоқ ва мураккаб йўлни босиб ўтган. Шайх Саъдийнинг “Бўстон”ига, Шарофиддин Али Яздийнинг “Зафарнома” асарига, Низомий Ганжавийнинг “Хамса”сига, Хисрав Дехлавийнинг “Маъжун ва Лайли” асарига, Алишер Навоий, Абдурахмон Жомий асарларига ноёб миниатюралар чизган портретчи рассом сифатида Европа Уйғониш даври рассоми Рафозлга тенглаштирилади.

Унинг Султон Ҳусайн Бойқаро, Шайбонийхон, Хотифий, Жомий, Шох Исмоил I ва устози, валинеъмат Алишер Навоий портретлари Шарқ тасвирий санъат хазинасининг бебаҳо дурдоналари ҳисобланади.

Бехзод ўз асарларида ҳаёт лавҳаларини жўшқин тасвирлайди. Миниатюралар колорити ёрқин, жозибador ранглардан иборат, зарҳал бўёқларга бой .

Турли ранглар бир-бирига мос, уйғун ишлатилган. Бехзод асарларидаги шахслар ҳаракатланган, табиат жонли, сув кўпириб, шиддат билан оқибатгадек, дарахт шохларини шамол силкитаётгандек, тоғ чўққилари ва қоялари дарзага жалаётгандек туюлади. Бехзод расмларида тасвирлаётган манзара тасвири янада кенг ўрин эгаллайди, у машҳур манзарачи лирик рассомдир Бехзод ижодида ҳаёт ҳодисалари кўп қиррали ва мазмунли, асар қаҳрамонлари мавосроқ, аммо поэтик ҳиссиёт оғушида тасвирланган. Унинг ижоди Шарқ мусаввирлик санъатининг энг юқори чўққиси ҳисобланади. Бехзод асарлари Гарбнинг буюк рассомлари асарлари билан бир қаторда туради. “Бехзод ижоди ўз давридаёқ рассомлик мактаби бўлиб қолди”.

Хулоса. XV асрда Бехзод даҳоси туфайли инсон ўз қийматига эга бўлди. Композицияда унга алоҳида ўрин берилган, илгариги юзакчиликдан қочиб табиийлик, мутаносиблик юзига келди, имо-ишоралари турли-турли бўлди, бойди, ифодалироқ бўлди, янги-янги персонажлар вужудга келди. Уларнинг кайфиятли манзара характери орқали берилган бўлди.

Бехзод ижодига ҳос бўлган ана шу хусусиятларни унинг шогирдлари давом эттирди.

Алишер Навоий даҳоси Шарқ тасвирий санъатига Бехзоддек буюк ижодкорни етказиб берди ва Бехзод ўзбек тасвирий санъатига асос солди.

Адабиётлар

1. Каримов И. Юксак маънавият енгилмас куч. -Т.,2008.
2. Захриддин Мухаммад Бобур. Бобурнома. -Т., 1960.
3. Пугаченкова Г.А., Ремпель Л.И. История искусства Узбекистана. -М., 1965.
4. Stchoukin J. Les peintures des manuscrits Timunides Paris? 1954
5. Якубовский А.Ю Чурты общественной и культурной жизни эпохи Алишера Навоий. -М., 1946.
6. Болдирев А.Н. Мемуары Зайнддина Восифи как источник для изучения культурной жизни Средней и Азии и Хорасана на Рубеже XV-XVI веков. ТОВЭ.И-Л., 1940.
7. Ўзбекистон совет энциклопедияси. 2 –том. -Т., 1972.
8. Норкулов Н. Камолиддин Бехзод. -Т., 1964.
9. Жумаев Қ.Ж. Садриддин почтаев миниатюраси. Бухоро мавжлари. –Бухоро, 2003. № 2.
10. Жумаев Қ.Ж. Шарқ парижликлари. “Қалб кўзи” 1998. Ноябрь 3-бет